

Interpellasjoner

IN 2/18 Interpellasjon til kommunestyremøte 21.03.2018 - samboergaranti på sykehjem/omsorgsboliger

Behandling i Kommunestyret - 02.05.2018

Representanten Stig Rune Andreassen, FrP, la fram følgende interpellasjon fra Lill-Elin Vangen, FrP:

«Samboergaranti i Sunndal kommune

Sunndal Fremskrittsparti mener det bør være en selvfølge at ektepar eller samboerpar skal få lov til å tilbringe hele livet sammen, også etter at en av dem får behov for pleie med plass på sykehjem/omsorgsbolig.

Å få leve med sin ektefelle eller samboer også når en blir gammel og får store hjelpebehov betyr mye for livsgleden og trygghetsfølelsen og det å kunne være sjef i eget liv. Det er en trygghet de eldre i Sunndal kommune fortjener. Det vil samtidig bidra til å forebygge ensomhet. Det må legges til rette for en sterkere brukermedvirkning samt forsøke å unngå alle tendenser til umyndiggjøring, også når behovet for hjelp og omsorg øker.

Selv om en samboergaranti kan medføre en ekstra beboer i avdelingen er det ikke til å komme bort fra at ektefelle eller samboer også må sees på som en stor ressurs. Samtidig er det viktig å understreke ved en innføring av samboergarantien – dette skal være en frivillig ordning for begge parter (ektefelle/samboer). Det er også viktig at ektefelle eller samboer får bo på samme rom om de ønsker.

Regjeringen v/helseministeren har offentlig oppfordret kommunene i Norge til å innføre en slik garanti når minst en av ektefellene/samboer får omsorgsbehov. Flere kommuner har allerede nettopp gjort dette.

Sunndal FrP fremmer med bakgrunn i dette følgende forslag:

Ektepar eller samboere hvor begge har ønske om å bo sammen på sykehjem/omsorgsbolig, skal få mulighet til det. Det skal gjelde selv om bare den ene har vedtak om langtidsplass. Den aktuelle ektefelle/samboer som vil flytte inn på sykehjem må da søke om korttidsopphold. Korttidsopphold innvilges med varighet så lenge ektefelle/samboer med langtidsopphold har behov for å ha sin partner ved sin side. Det kreves egenandel for ektefelle/samboer uten vedtak om langtidsopphold etter gjeldende satser for korttidsopphold. Det utarbeides retningslinjer for betaling og praktisering av samboergarantien. Rådmannen innarbeider ektepar/samboer rom i planleggingen av nye sykehjem/omsorgsboliger.»

Ordfører Ståle Refstie la fram følgende svar på interpellasjonen:

«Svar til Stig Rune Andreassen på interpellasjon IN 2/18:

Samboergaranti i Sunndal kommune

Stig Rune Andreassen ber kommunestyret vedta en kommunal samboergaranti for eldre ektefeller og samboere i Sunndal, slik at ektepar eller samboerpar skal få lov til å tilbringe hele livet sammen, også etter at en av dem får behov for pleie og plass på sykehjem eller i omsorgsbolig. Kommunen skal utarbeide egne retningslinjer for

betaling og praktisering av samboergarantien, og nye sykehjemsavdelinger og omsorgsboliger i Sunndal skal planlegges med tanke på samboerrom.

Bakgrunnen for forslaget er Arbeiderpartiets Kjærlighetsgaranti for eldre om at ektefeller og samboere skal få bo sammen – også når de blir eldre og pleietrengende. Denne garantien ble programfestet før Stortingsvalget i 2017, hvor det slås fast at Arbeiderpartiet vil 1) Sikre at ektepar eller samboere som ønsker det kan bo sammen de siste årene av livet når den ene har fått sykehjems plass, og den andre også er avhengig av omsorgstjenester, 2) At samboergarantien skal være et standardtilbud i alle kommuner, ikke frivillig for kommunene å innføre, og 3) Definere samboergarantien på en tydelig måte, hvor faglige vurderinger for tjenestebehov ligger til grunn.

I tråd med dette fremmet Arbeiderpartiet følgende forslag i Stortinget den 7. februar 2018: 1) Stortinget ber regjeringen sikre at ektepar eller samboere som ønsker det, kan bo sammen også når de blir gamle og må flytte på institusjon, forutsatt at begge er avhengig av omsorgstjenester, 2) Stortinget ber regjeringen sørge for at samboergarantien skal være et standardtilbud i alle kommuner, og ikke en frivillig ordning for kommunene å innføre, og 3) Stortinget ber regjeringen sørge for at ordningen med samboergaranti skal være frivillig for parene.

Forslaget ble behandlet i Stortingets Helse- og omsorgskomiteé, som la følgende innstilling fram for behandling i Stortinget den 19. april 2018: Stortinget ber regjeringen om å ta inn bestemmelser om samboergaranti, som er uavhengig av ektefelles eller samboers behov for omsorgstjenester, ved utarbeidelse av nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold. Innstillingen ble vedtatt med tilslutning fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Miljøpartiet De Grønne og SV.

Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti foreslo på sin side at samboergarantien for eldre som må flytte på institusjon skulle omfatte ektepar eller samboere der begge er avhengige av omsorgstjenester. Disse partiene ønsket også at en samboergaranti for friske pårørende ikke må innføres uten at konsekvensene og kostnadene er utredet. Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti og SV foreslo videre at ordningen med samboergaranti skal være frivillig for parene. Disse forslagene fikk ikke flertall.

Uansett – Stortinget har altså nylig bedt regjeringen ta inn bestemmelser om samboergaranti ved utarbeidelsen av nasjonale kriterier for tildeling av langtidsopphold for eldre som må flytte på institusjon. En slik kjærlighetsgaranti for eldre er jeg for, og disse kriteriene vil også Sunndal kommune måtte forholde oss til. Framfor å vedta en lokal samboergaranti, og utarbeide egne kommunale retningslinjer for denne, er mitt råd at kommunestyret avventer de nye nasjonale kriteriene. Jeg inviterer derfor kommunestyret til å gjøre følgende vedtak:

Kommunestyret i Sunndal er positive til at det innføres en nasjonal samboergaranti for eldre i institusjon. Sunndal kommune avventer nasjonale kriterier for ordningen før garantien innføres i Sunndal.»

VOTERING:

Forslaget i interpellasjonen ble satt opp imot forslaget fra ordfører Ståle Refstie. Forslaget fra ordføreren ble vedtatt med 24 mot 3 stemmer avgitt for interpellasjonen.

Kommunestyret har etter dette gjort slikt vedtak:

Vedtak:

Kommunestyret i Sunndal er positive til at det innføres en nasjonal samboergaranti for eldre i institusjon. Sunndal kommune avventer nasjonale kriterier for ordningen før garantien innføres i Sunndal.

Rett utskrift 04.05.2018:

Brit Helene Resell
utvalgssekretær